

نباید در دنیا منزوی باشیم

آیت‌الله سیدعلی محقق داماد، مدرس حوزه علمیه قم در گفت‌وگو با جماران درباره مهم‌ترین خواسته‌های مردم از دولت مسعود پزشکیان گفت: «باید به اقتصاد مردم رسیدگی شود. عمده مشکل مردم وضع اقتصادی‌شان است. گرانی‌ها برای مردم ناراحتی‌های زیادی را ایجاد کرده و می‌کند. ان‌شاءالله خداوند به ایشان توفیق بدهد که بتواند خدمتی برای ملت انجام بدهد.» او ادامه داد: «متأسفانه ایران با داشتن امکانات بسیار، عقب‌ماندگی‌های زیادی دارد. ایرانی که روی نفت و گاز خوابیده، اما برق کافی ندارد. این واقعاً سؤال است که علی‌رغم داشتن این همه منابع نفتی و گازی، برای چه ایران در زمستان کمبود گاز دارد و در تابستان با کمبود برق مواجه می‌شود.» ایشان درباره راهکار برون‌رفت از مشکلات گفت: «مسائل کشور را با عقلانیت پیش ببرند. ما نباید در دنیا منزوی باشیم؛ ما باید در دنیا فعال باشیم.»

با تحریف حقوق بشر مواجهیم

احمد جنتی، دبیر شورای نگهبان در جلسه روز گذشته شورا گفت: «حقوق بشر یکی از مفاهیمی است که امروز با تحریف آن از سوی قدرت‌های استکباری مواجهیم و همین تحریف باعث شده کشوری مانند آمریکا که بزرگترین ناقض حقوق بشر است، خودش را مدعی حقوق بشر معرفی کند.» او ادامه داد: «رفتار دولت‌مردان آمریکا در سال‌های اخیر خط بطلانی کشیده است بر تمام ادعاهایی که در دفاع از ارزش‌های انسانی داشته‌اند و حمایت همه‌جانبه آن‌ها از رژیم غیرقانونی و ظالم اسرائیل، بهترین دلیل اثبات بی‌اعتقادی آن‌ها به این ارزش‌هاست.»

ادامه راه پوششی‌ها توسط صداوسیما

روابط عمومی دفتر رئیس‌جمهور ایران در دوره‌های یازدهم و دوازدهم در نامه‌ای به رئیس سازمان صداوسیما، به ادعای میهمان یکی از برنامه‌های تلویزیونی پیرامون «مذاکره حسن روحانی با مشاور نخست‌وزیر وقت اسرائیل در سال ۱۳۶۵ شده و استناد به مقاله یک روزنامه اسرائیلی» واکنش نشان داد. در بخشی از این نامه آمده است: «کار صداوسیما و کارشناسان!» به کجا کشیده که یک روزنامه اسرائیلی منبع مورد وثوق آن‌ها شده است! خبری چنین مهم چرا فقط در یک منبع اسرائیلی نوشته شده و در طی این سال‌ها کسی نتوانسته آن را حتی تأیید کند؟ در پایان نامه آمده: «آقای جلیلی! صداوسیما نه تنها افتخار مرجعیت رسانه‌ای، وثوق و اعتماد اجتماعی و رضایت و تعداد بینندگان را از دست داده که با این راهی که رفته، در رعایت اخلاق اسلامی نیز شکست خورده است. این تکاپوها برای دیده شدن و سکوت رضایتبخش در مقابل تخریب‌ها، نه اعتباری برای شما و سازمان‌تان می‌آورد و نه اعتمادی می‌افزاید، جز اینکه به همگان اثبات کند که صداوسیما نقش پوششی‌های انتخابات را ادامه و عصبانیت خود را از نتیجه انتخاب مردم بروز می‌دهد. گرچه همچنان حق شکایت برای طرح این ادعاهای خلاف واقع محفوظ است.»

از بنیادگرایی شریعت‌بنیان تا نوگرایی محض

گفتاری از **سیدعلی محمودی** درباره گفتمان‌های عصر مشروطه و سیر تحول و تطور آنها

پریسا هاشمی

خبرنگار گروه سیاست

گفتمان بنیادگرایی شریعت‌بنیان

گفتمان بنیادگرایی شریعت‌بنیان بیشتر حاوی افکار شیخ‌فضل‌الله نوری است که به‌طور عمده شامل مکتوبات، نامه‌ها، نوشته‌ها و اعلامیه‌های - اوست. متنی هم به نام «تذکره الغافل و ارشاد الجاهل» توسط میرزا علی اصفهانی، یکی از مریدان شیخ در ۲۰ صفحه نوشته شده است.

اول اینکه شیخ در تاریخ جهان، تحولات جدید و معاصر فردی فاقد اطلاع و آگاهی لازم بوده است. دوم اینکه در تاریخ دوره اسلامی نیز فاقد اطلاع و دانش بوده است. به‌عنوان مثال: او تحصیل شیمی و فیزیک را به شدت رد می‌کند و معتقد است که تدریس این دروس، دین و ایمان بچه‌ها را تباه می‌کند. عجیب و شگفت‌آور است که ما در تاریخ مسلمانان فردی مانند جابرین حیان را داریم که نخستین شیمیدان مسلمان، ایرانی و زاده طوس است. این هیثم نیز ریاضیدان، اخترشناس و فیزیکدان مسلمان را داشتیم و از او به‌عنوان پدر نورشناسی مدرن یاد می‌شود. نکته سوم درباره شیخ‌فضل‌الله نوری است که به شهادت آثارش فردی است تک‌منبعی و معلومات او در فقه سنتی خلاصه می‌شود و آثاری که از فقه سنتی فراهم آمده رساله‌های عملیه نوری و متن یک زیارت‌نامه است. این تصاویر و فرم چاپی رساله‌ها در آثار دکتر ملک‌زاده، ترکمان و دیگر مورخین و پژوهشگران تاریخ مشروطه ذکر شده است. دیدگاه‌های فقهی و سیاسی نوری از آزادی شروع می‌شود.

آزادی به نظر نوری پدیده‌ای منافی قانون الهی است و نمی‌توان آزادی را پذیرفت چرا که قوام اسلام به عبودیت است نه آزادی. لازمه برابری را فرقی ضاله و مضله و طایفه امامیه نهج واحد و محترم باشند و مساوات یعنی اگر مسلمان نباشند در نهج واحد قرار گیرند. به لحاظ حقوق بشر البته که با هم مشترک هستند و تفاوتی ندارند اما از جهت اینکه یکی مسلمان و دیگری ممکن است یهودی، اسماعیلی یا مسیحی باشد، گرایش‌های دینی و آیینی آنها متفاوت است. نظر شیخ‌فضل‌الله نوری درباره قانون این است که قانونگذاری با اقرار به نوبت و خاتمیت و کمال دین منافات دارد.

مرداد ۱۱۸ سال پیش فرمان مشروطیت یا تشکیل مجلس شورای ملی با امضای مظفرالدین‌شاه قاجار صادر شد. ۱۳ مرداد ۱۲۸۵ پنجمین پادشاه قاجار مجبور به پذیرش جنبش مشروطه ایران شد و برای اولین بار در ایران مجلس تشکیل شد. سیدعلی محمودی، استاد علوم سیاسی و عضو هیئت علمی دانشکده روابط بین‌الملل و وزارت امور خارجه با حضور در سلسله جلسات آنلاین نقد و بررسی تاریخی انقلاب مشروطه، به «نقد و ارزیابی سه گفتمان در جنبش مشروطه» پرداخت که این بررسی در زیر آمده است.

در این سخنرانی، تصمیم بر آن دارم که درباره سه گفتمان موجود در جنبش مشروطه سخن بگویم. گفتمان اول: گفتمان بنیادگرایی شریعت‌بنیان به رهبری شیخ‌فضل‌الله نوری، گفتمان دوم: نوگرایی توجیه‌گر شریعت‌بنیان به رهبری میرزا ملک‌خان و مستشارالدوله و گفتمان سوم: نوگرایی محض به رهبری میرزا فتحعلی آخوندزاده. ۱۱۸ سال از صدور فرمان مشروطیت گذشته است. فرمانی که در سال ۱۲۸۵ هجری خورشیدی به دست مظفرالدین‌شاه، پادشاه قاجار به امضا رسید. این گفتار با سه پرسش آغاز می‌شود: پرسش اول این است که آیا این گفتمان - بنیادگرایی شریعت‌بنیان - براساس مبانی و اصولی که مطرح کرده می‌توانست، به نظریه‌ای موجه و بسامان در جهت نقی استبداد و برپایی حکومت قانون بیانجامد؟ پرسش دوم مربوط به گفتمان توجیه‌گر شریعت‌بنیان است؛ این گفتمان چه نیازی به تطبیق دادن اصول و ارکان دولت جدید با دین اسلام و شریعت داشته و در این راه با چه دشواری‌ها در روش و کار این تطبیق مواجه شده است؟ پرسش سوم از گفتمان نوگرایی محض است که بر پایه پیش‌فرض‌های معرفت‌شناسی، روش‌شناسی و درون‌مایه مفهومی و معنایی چه تفاوت‌هایی با دو گفتمان دیگر دارد؟ آیا می‌تواند به‌عنوان گفتمانی پیش‌تاز تکیه‌گاه روشمند و موجهی در راستای نهادینه‌سازی دموکراسی نمایندگی در ایران امروز باشد؟ هدف این است که با نقد، ارزیابی و تأمل بر آنچه که با توجه به اسناد و مدارک و نوشته‌های این متفکرین به‌طور مستقیم در پژوهش انجام شده، تا با مطرح کردن این ایده، مشخص شود این گفتمان‌ها چه پیام‌ها، کارکردها و چه بهره‌ای برای ایران امروز داشتند؟